

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Господарське процесуальне право»

на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 7 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Кульчій Олег Олександрович
К.Ю.Н., доцент
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-050-966-02-81
Електронна адреса	law.chair@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.pravo.puet.edu.ua/cont.htm он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 09.00-19.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2297

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Засвоєння студентами системи теоретичних знань і практичних навичок застосування норм процесуального права разом з нормами матеріального права при вирішенні спорів, що знаходяться у юрисдикції та підвідомчі господарським судам; правових засобів і процедур, спрямованих на ефективний судовий захист прав свобод і інтересів учасників господарсько-процесуальних відносин, підготовка до практичної юридичної діяльності; засвоєння студентами основ господарського судочинства, принципів і способів організації господарського судочинства, набуття і розвиток спеціальних практичних навичок і вмінь у цієї сфері.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції – 18 год., семінарські заняття – 14 год., самостійна робота – 58 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом. Методи навчання базуються на пошуку моделі оптимального поєднання аудиторної та самостійної роботи з метою стимулювання останньої. Під час лекційних занять використовуються технічні засоби навчання з метою стимулювання пізнавальної активності здобувачів. На лекційних та семінарських заняттях використовуються проблемний підхід та моделювання практичних ситуацій, на семінарських заняттях також робота у групах, здобувачам пропонується використання елементів методу ділової гри з метою організації навчального процесу. Для організації самостійної роботи та контролю за її ефективністю використовуються практичні завдання (задачі) та тестування у дистанційному курсі, для стимулювання науково-дослідницької роботи за індивідуальним завданням викладача можуть виконуватися реферати (есе) з окремих проблемних питань курсу.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекційних та семінарських занять; обговорення матеріалу теми; виконання практичних завдань; вибіркоче тестування на заняттях; поточна модульна робота; доповіді з рефератами та їх обговорення; моделювання правових ситуацій; оцінка підготовлених проектів документів. Підсумковий контроль: ПМК (екзамен)
Базові знання	Наявність знань про цивільні, господарські відносини та їх правове регулювання (Цивільне право, Господарське право, Цивільне процесуальне право)
Мова викладання	Українська

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
<i>Загальні компетентності</i>		
1.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 2);	визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин (РН 1);
2.	знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 3);	знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (РН 13);
3.	здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК 10);	застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи (РН 18);
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>		
4.	здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності (СК 8);	оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему (РН 6);
5.	здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти (СК 11);	виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки (РН 20);
6.	здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції (СК 12);	готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях (РН 21);
7.	здатність до критичного та системного аналізу правових явищ (СК 13);	давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю (РН 5);
8.	здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення (СК 16);	вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних (РН 15);
9.	здатність аналізувати окремі види приватноправових відносин, усвідомлювати особливості їх правового регулювання, визначати ефективні способи їх охорони та захисту (СК 18).	виявляти вміння аналізувати окремі види приватноправових відносин, визначати особливості їх правового регулювання, застосовувати ефективні способи їх охорони та захисту (ДРН 24).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Загальні засади господарського процесуального права та здійснення судочинства у господарських справах судами першої інстанції		
Тема 1. Поняття господарського процесуального права і процесу господарського процесу.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Поняття господарського процесуального права, його предмет, метод та система. Господарське процесуальне право як наука та навчальна дисципліна; 2) Принципи господарського процесуального права; 4) Система господарських судів України та їх повноваження. Правовий статус судді господарського суду; 5) Господарські процесуальні відносини. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти порівняльну таблицю видів проваджень та стадій господарського процесу.
Тема 2. Юрисдикція господарських судів. Досудове та позасудове врегулювання господарських спорів.	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Порядок пред'явлення претензії та строки її розгляду. Повідомлення заявника про результати розгляду претензії; 2) Медіація як альтернативний спосіб досудового врегулювання спору; 3) Розгляд господарських спорів третейським судом; 4) Врегулювання розбіжностей, що виникають при укладенні, зміні і розірванні господарських договорів; 5) Основні критерії юрисдикції. Розмежування спорів між господарськими судами та іншими судами <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти порівняльну таблицю способів досудового чи

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		позасудового врегулювання господарських спорів АБО скласти у довільній формі таблицю підсудності справ господарським судам.
Тема 3. Учасники господарського процесу. Судові витрати	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i></p> <p>1) Загальна характеристика учасників справи та їх правовий статус. Зловживання процесуальними правами.; 2) Сторони в судовому процесі. Процесуальна співучасть та процесуальне правонаступництво; 3) Треті особи в судовому процесі: їх види та правовий статус; 4) Участь у справі органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб; 5) Представництво у господарському процесі; 6) Інші учасники судового процесу; 7) Процесуальне становище судді господарського суду. Відвід судді; 8) Поняття і склад судових витрат. Судовий збір, його ставки, порядок сплати; 9) Витрати, пов'язані з розглядом справи в господарському суді; 10) Розподіл між сторонами і відшкодування судових витрат.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти таблицю учасників господарських правовідносин АБО скласти таблицю видів судових витрат.</p>
Тема 4. Докази та доказування у господарському процесі. Процесуальні строки, судові виклики і повідомлення	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i></p> <p>1) Поняття доказування та доказів. Предмет і межі доказування. Підстави звільнення від доказування; 2) Класифікація доказів. Види, ознаки доказів та їх оцінка; 3) Забезпечення доказів. Призначення і проведення судової експертизи. Види експертиз; 4) Поняття та види строків у господарському процесі; 5) Порядок обчислення процесуальних строків, їх зупинення, поновлення та продовження; 6) Судові виклики і повідомлення.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти структурно-логічну схему процесу доказування; таблицю видів доказів з їх загальним описом. 4) Складіть таблицю основних строків, які передбачені Господарським процесуальним кодексом.</p>
Тема 5. Позов у господарському процесі. Відкриття провадження у справі і підготовче провадження	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i></p> <p>1) Відкриття провадження у справі; 2) Залишення позовної заяви без руху, повернення позовної заяви. Відмова у відкритті провадження; 4) Зустрічний позов: поняття, мета, умови, порядок подання; 5) Забезпечення позову; 6) Врегулювання спору за участю судді.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти позовну заяву на підставі довільної господарської ситуації (наприклад, невиконання умов договору поставки продукції).</p>
Тема 6. Порядок та результати розгляду господарської справи по суті в суді першої інстанції	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування. Поточна модульна робота (тестування)	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i></p> <p>1) Розгляд справи по суті в суді першої інстанції: загальні положення. Порядок ведення судового засідання, права учасників процесу; 2) Залишення позову без розгляду. Зупинення і закриття провадження у справі; 3) З'ясування обставин справи та дослідження доказів. Судові дебати та ухвалення рішення; 4) Фіксування судового процесу. Протоколи окремих процесуальних дій; 5) Судове рішення: поняття, види і зміст, вимоги до нього, проголошення та виправлення недоліків; 6) Ухвали та окремі ухвали господарського суду.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс),</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Складіть структурно-логічну схему порядку позовного провадження у господарському процесі з відображенням строків.
Модуль 2. Перегляд та виконання судових рішень. Окремі види проваджень у господарському судочинстві		
Тема 7. Перегляд судових рішень в апеляційному порядку	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i></p> <p>1) Поняття і значення перегляду судових рішень в апеляційному порядку; 2) Строк і порядок подачі апеляційної скарги, вимоги до її форми та змісту; 3) Порядок відкриття провадження судом апеляційної інстанції; 4) Строк і порядок розгляду апеляційної скарги апеляційним господарським судом; 5) Межі перегляду справи в апеляційній інстанції. Повноваження апеляційного господарського суду при перегляді рішень місцевого господарського суду; 6) Постанова суду апеляційної інстанції.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти апеляційну скаргу (схематично змоделювати основні складові початком відповідних пояснень).</p>
Тема 8. Перегляд судових рішень у касаційному порядку, за нововиявленими або виключними обставинами	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i></p> <p>1) Поняття і значення перегляду судових рішень в касаційному порядку. «Касаційні фільтри»; 2) Строк і порядок подачі касаційної скарги, вимоги до її форми та змісту; 3) Порядок відкриття провадження судом касаційної інстанції. Строк і порядок розгляду касаційної скарги; 4) Межі перегляду справи в касаційній інстанції. Повноваження касаційного господарського суду; 5) Обов'язковість вказівок, що містяться в постанові касаційної інстанції; 6) Підстави перегляду рішень, постанов, ухвал господарського суду, що набрали законної сили, за нововиявленими обставинами або виключними обставинами. Порядок і строк подачі заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами; 7) Поняття нововиявлених обставин; 8) Порядок перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Підготувати короткий виклад десяти найцікавіших на Вашу думку правових позицій касаційного суду щодо справ господарської юрисдикції за останні 2 роки. 4) Скласти таблицю прикладів нововиявлених та виключних обставин (найкраще – спираючись на матеріали судової практики, посилання на справу в ЄДРСР необхідно зазначити у таблиці).</p>
Тема 9. Виконання судових рішень у господарських справах, оскарження та примусове виконання рішень третейських судів. Судовий контроль	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<p><i>Питання для самостійного опрацювання</i></p> <p>1) Виконання судових рішень у господарських справах (виконавчі документи, учасники виконавчого провадження); 2) Наказ господарського суду: особливості його видачі та виконання; 3) Судовий контроль за виконанням судових рішень; 4) Відповідальність за невиконання судових рішень; 5) Відстрочка або розстрочка виконання. Зміна способу і порядку виконання рішення, ухвали, постанови господарського суду. Поворот виконання рішення, постанови, ухвали господарського суду; 6) Оскарження дій чи бездіяльності виконавців судового рішення; 7) Оскарження рішення третейського суду; 8) Видача наказу на примусове виконання рішення третейського суду.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Підібрати рішення у Реєстрі судових рішень та провести його структурно-логічний аналіз; скласти перелік основних проблемних питань, що виникають у ході виконання судових рішень.
Тема 10. Проведення у справах про банкрутство	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Сутність, підстави та особливості провадження у справах про банкрутство; 2) Учасники провадження у справах про банкрутство та їх правове та процесуальне становище. Процесуальне становище арбітражного керуючого у справах про банкрутство; 3) Порядок відкриття провадження у справі про банкрутство; 4) Порядок провадження у справі про банкрутство юридичних осіб на різних стадіях процедури: а) Розпорядження майном боржника; б) Санація; в) Ліквідаційна процедура; 5) Особливості провадження у справі про неплатоспроможність фізичних осіб. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти структурно-логічну схему провадження у справі про банкрутство із зазначенням строків.
Тема 11. Наказне провадження у господарському процесі. Відновлення господарським судом втраченого судового провадження	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Поняття та особливості наказного провадження у господарському процесі; 2) Форма і зміст заяви про видачу судового наказу, порядок її подання; 3) Розгляд справи у порядку наказного провадження. Видання судового наказу; 4) Зміст судового наказу, набрання ним законної сили та видача його стягувачу; 5) Порядок скасування судового наказу; 6) Відновлення господарським судом втраченого судового провадження. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Підготувати заяву про видачу судового наказу.
Тема 12. Проведення у справах за участю іноземних осіб	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми, моделювання правових ситуацій; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркоче тестування Поточна модульна робота (тестування). ПМК (залік)	<i>Питання для самостійного опрацювання</i> 1) Підсудність судам справ за участю іноземних суб'єктів господарювання; 2) Процесуальні права і обов'язки іноземних суб'єктів господарювання; 3) Звернення господарських судів із судовим дорученням до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави. Зміст і форма судового доручення; 4) Виконання судових доручень закордонними дипломатичними установами України. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.

Інформаційні джерела

1. Господарське процесуальне право (у схемах і таблицях) : навчальний посібник / Н. В. Никитченко, О. Ю. Минюк, К. Б. Починок, М. В. Шапочкіна та ін.; за заг. ред. Н. В. Никитченко. – Чернівці : Десна Поліграф, 2019. 440 с.
2. Господарський процес : підручник / Світличний О. П. Вид. 2, перероб. і доп. К. : НУБіП України, 2018. – 342 с.
3. Господарський процесуальний кодекс України : від 6 листоп. 1991 р. № 1798-ХІІ. Кодифіковано станом на 07.01.2018 р. Київ : ДП «СВЦ», 2018. 176 с.
4. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України / за заг. ред. Р. Б. Шишки. Київ : Центр учб. л-ри, 2017. 272 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office (Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Power Point).
- Презентації Microsoft PowerPoint з тем курсу.
- Бази нормативних документів (Ліга:Закон, НАУ; online-системи, у т.ч. «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>).
- Пакет тестів до тем навчальної дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання, розміщені в системі Opentest.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перекладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перекладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>; Положення про зарахування результатів неформальної освіти.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (Теми 1-6): відвідування занять (не більше 6 балів – за наявності конспектів семінарських занять та за умови присутності на них); обговорення матеріалу тем семінарських занять (15 балів); виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (загалом – 7 балів); поточна модульна робота (тестування) (20 балів)	48
Модуль 2 (Теми 7-12): відвідування занять (не більше 6 балів – за наявності конспектів семінарських занять та за умови присутності на них); обговорення матеріалу тем семінарських занять (20 балів); виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (загалом – 6 балів); поточна модульна робота (тестування) (20 балів)	52
Разом	100
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни